

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 12. novembar 2021.godine

BLIC- "OVE MERE SU TREBALE DA BUDU UVEDENE JOŠ LETOS" Kon otkrio da li će biti uvođenja KOVID PROPUSNICA 24/7

BLIC- Veliko interesovanje za vakcinu protiv virusa gripa, potrošene značajne zalihe

N1- Imunolog: Vakcinišite se, uzmite i treću dozu i – i dalje se čuvajte

N1- Nema čekanja – Srbija je po smrtnosti od karcinoma na drugom mestu u Evropi

DANAS- Plućna bolnica u Zrenjaninu obustavlja ambulantni rad

NOVOSTI- "ZNAM DA ĆE ME RAZAPETI NA MREŽAMA ZBOG OVOGA"
Doktor Sazdanović oštro prema nevakcinisanima

"OVE MERE SU TREBALE DA BUDU UVEDENE JOŠ LETOS" Kon otkrio da li će biti uvođenja KOVID PROPUSNICA 24/7

Epidemiolog Predrag Kon rekao je da za sada neće biti uvođenja kovid propusnica 24/7 jer trenutno nemamo dobar kontrolni sistem. Nove mere očigledno daju rezultate, što možemo videti prethodnih dana jer imamo značajni pad broja novozaraženih, ali prema Konovim rečima problem je što nisu još letos uvedene.

- Zaista je trebalo da budu donete još letos. A što smo tako popustili i prošle godine morate pitati one koji su bili za to. Uvođenje kovid propusnica 24/7 nije moguće jer nemamo kontrolne sisteme. Imamo ograničenje po pitanju sposobnosti masovne kontrole. Ovo je samo pitanje dokazivanja sposobnosti jer ljudi treba da se nauče da će biti kažnjeni ako ne poštuju mere - rekao je Kon u jutarnjem programu Kurir televizije.

Član Kriznog štaba smatra da se ključ uspeha u borbi protiv korone razgovor sa mladima.

Veliko interesovanje za vakcinu protiv virusa gripa, potrošene značajne zalihe

- Kod nas je "kul" ne prihvatati virus i "kul" je ići protiv mera. Katastrofalno je to naše ubeđenje da smo jači od svega. Važno je tražiti način i direktno razgovarati sa mladima. Na društvenim mrežama sam doživeo najveće batine tako da sam shvatio da je to borba sa vetrenjačama. Institucije za javno zdravlje moraju biti na društvenim mrežama, ali sve je to sterilno jer se ne pronalaze sa mladima tamo. Treba odgovarati laicima i imati strpljenja - rekao je Kon.

Epidemiolog je naglasio i da bismo sad imali znatni pad broja novozaraženih da je uveden predlog medicinskog dela Kriznog štaba koji podrazumeva zatvaranje na 10 dana nakon kojih bi bile uvedene kovid propusnice 24/7.

- Dinamika epidemije onemogućuje da se sve zna istog momenta. Kažu onda da smo kontradiktorni. Treća doza pokazuje da je i te kako dovoljna i da sprečava dalje prenošenje. U Izraelu čim su uveli treću dozu imali su nagli pad broja novozaraženih. Sa vakcinom je klinička slika značajno blaža i smrtnost je veoma niska. Ne razumem zašto još nemamo statistiku koliko je vakcinisanih preminulo. Ja sam lično pisao zahtev jer to mora da se zna.

Do sad se pokazalo da vakcinisani ne mogu da se leče od svojih hroničnih bolesti zbog toga što ne stižu na red jer nevakcinisani zauzmu mesto u bolnici. Nevaksinisani su društveno neodgovorni i to je tako. Imamo pad broja novoobolelih i to je posledica novih mera. Neki ljudi su zatvorili lokale, ne znam zašto, treba da se adaptiraju situaciji. Da smo uradili po predlogu da imamo 10 dana zatvaranja i da smo na to nadovezali kovid propusnice 24 časova imali bismo strmi pad broja novozaraženih. Sad je situacija kad treba maksimalno da se vakcinišemo.

Ništa nismo iskoristili što smo mogli. Oko korone ćemo pričati još godinama unapred. Ono što je sigurno jeste da je virus opstao i da će opstati. Ovaj virus, kad se podigne kolektivni imunitet, opstaće kod ljudi koji nisu zaštićeni. Kao i svaki virus traži prostor u životinjskim vrstama - rekao je Kon.

Osvrnuo se i na sportska dešavanja za koja kaže da su direktan prenos nepoštovanja epidemioloških mera.

- Sportske utakmice su direktan prenos nepoštovanja mere. Niko ne nosi maske. Svakako da se širi virus na sportskim dešavanjima, ali ne znamo koliko tačno - kaže Kon.

Apelovao je i na sve da nose masku kako bi se zaštitili od virusa, ali i od zagađenog vazduha.

- Suština je u tome što moramo na maske da računamo krajnje ozbiljno. Ideja o maskama će se prolongirati i to pogotovo u periodu kad imamo zagađenje vazduha. Nezadovoljan sam koliko ljudi ne nose maske i koliko veruju da to nema nikakav efekat. Shvatio sam da to niko ne sluša i posustao sam - rekao je Kon.

Veliko interesovanje za vakcinu protiv virusa gripa, potrošene značajne zalihe

Podaci Zavoda za javno zdravlje Beograda pokazuju da je veliko interesovanje za vakcinu protiv virusa gripa. Za nepunih mesec dana, od kada je počela imunizacija protiv virusa influence u glavnom gradu, od 61.000 "Pasterovog" četverovalentnog cepiva već je utrošeno 40.483. Neki istovremeno primaju i zaštitu protiv korone.

- Građanima je ove godine na raspolaganju i "Torlakova" trovalanetna vakcina, a od danas u domovima zdravlja biće u ponudi i holandsko četverovalentno cepivo "influvac tetra" - kaže dr Ivana Begović Lazarević, epidemiolog Zavoda za javno zdravlje Beograda.

Prema rečima dr Ivane Begović Lazarević od početka imunizacije protiv gripa u Beogradu, zaključno sa petim novembrom, od distribuiranih 25.400 doza "Torlakove" vakcine, ovu vakcinu je primilo 5.061 osoba. Holandsko cepivo distribuirano je u 53.000 doza.

U niškom Domu zdravlja do sada su izdali 8.500 doza "Torlakovih" vakcina, koja se daje mlađima od 65 godina. Prema rečima pomoćnice direktora Danijele Nešić, imaju dovoljno doza za sve zainteresovane.

- Interesovanje građana je na nivou prethodnih godina - kaže Danijela Nešić.

U DZ Kruševac pristiglo je, uoči praznika, dodatnih 4.200 doza četverovalentne vakcine protiv sezonskog gripa, koje su raspoređene po vakcinalnim punktovima na teritoriji grada.

- Ostalo nam je još 100 doza iz prethodne isporuke, interesovanja ima, ali imamo i dovoljno vakcina protiv sezonskog gripa - kaže, za "Novosti", dr Marina Kostić, direktorka DZ Kruševac.

Sredinom oktobra na devet gradskih i šest seoskih punktova bilo je raspoređeno 2.200 doza trovalentne zaštite, a koje su u međuvremenu potrošene.

Vakcina protiv gripa još ne može da se nađe u slobodnoj prodaji, očekuje se u decembru, po ceni od oko 900 dinara. Vakcinacije do kraja novembra neće biti ni u privatnim domovima zdravlja.

The screenshot shows the N1 website interface. The main article is titled "Imunolog: Vakcinišite se, uzmite i treću dozu i – i dalje se čuvajte". The author is identified as "VESTI | Autor: N1 Beograd | 11. nov. 2021 18:49 | 47 komentara". The article includes a photo of several people sitting in a waiting area, some wearing masks. The sidebar on the right lists "NAJNOVIJE VESTI" (Latest News) with several items, including "Isključena četiri vagona između Matejevca i Crvenog krsta, nema povređenih" and "Novi dan: Kako izgleda budžet za 2022. gost i pisac Vladimir Arsenijević".

Imunolog: Vakcinišite se, uzmite i treću dozu i – i dalje se čuvajte

Profesor imunologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu Miloš Marković ističe za N1 da se oni koji se nisu vakcinisali protiv kovid-19 obavezno vakcinišu, a da oni koji su primili dve doze, uzmu i treću. Dodaje da i za Sinofarm, koji je klasična vakcina, ali i za vektorske Sputnik V i AstraZeneka preporučuje RNK vakcinu kao treću dozu, odnosno Fajzer ili sada Modernu, koja je stigla u Srbiju. Smatra i da, uprkos tome što se u većini zemalja treća doza daje imunokompromitovnim osobama, u Srbiji treba svi da je dobiju, jer je jako mali obuhvat vakcinacije, mnogo zaraženih i onih sa teškim kliničkim slikama. Ponavlja, kao i mnoge njegove kolege, da su sve vakcine bezbedne i svakako su bolje nego ne biti vakcinisan, bez obzira na njihovu pojedinačnu efikasnost, i ukazuje da "imunitet nije sve ili ništa fenomen, već je to jedna iznijansirana stvar, vakcine su dizajnirane da štite od teških oblika bolesti, i u tom smislu izuzetno dobro štite".

„Ako se niste vakcinisali vakcinišite se, ako ste dobili dve doze, uzmite i treću, ako ste dobili treću dozu i dalje se čuvajte“, poručuje Marković u Danu uživo na TV N1.

Na pitanje da li je posle dve Sinofarmove vakcine dobro kao treću primiti Fajzer, on kaže da je „Sinofarm solidna vakcina, ali manje efikasna da indukuje imunološki odgovor i ima naznaka da on brže opada, i zato je kao treća RNK vakcina dobar izbor i racionalna odluka“.

„AstraZeneka i Sputnik V su bazirani na vektorskoj tehnologiji, to su sjajne vakcine, ali imaju jedno ograničenje – ako ih stalno dajete čovek razvije imunski odgovor na njih, i onda svako sledeće davanje bude slabije“, pojašnjava imunolog i dodaje da je „racionalna osnova da se mešaju vakcine, tj. da se posle vektorske vakcine takođe kao treća doza daje RNK vakcina“.

Na konstataciju da mnogi koji ne žele da se vakcinišu kao jedan od argumenata navode da i vakcinisani mogu da se zaraze koronavirusom, on navodi da postoji mogućnost da se vakcinisani razboli, ali će najverovatnije dobiti blagi oblik bolesti i manji je rizik da prenosi drugima virus“.

„Ova bolest je trenutno dominantno bolest nevakcinisanih“, ističe Marković.

Kaže da postoji teoretska mogućnost da i vakcinisani prenose virus, ali je ona drastično manja nego kod nevakcinisanih.

Dodaje i da su studije pokazale da kako je manji broj vakcinisanih, to je veća mogućnost prenošenja virusa.

Moderna – više indukuje antitela i bolje štiti

Na pitanje kakva je vakcina Moderna, koja je nedavno stigla u Srbiju, on navodi da je to „sjajna vakcina, iskreno u početku smo navijali za nju, ali nije bilo realno da je dobijemo“.

Kaže da je ista platforma kao i kod Fajzera, ali da Moderna ima tri puta više RNK.

„Malo više indukuje antitela i bolje štiti, ali izgleda da ima malo više izražene reakcije nakon dobijanja vakcine, ali to su blage reakcije“, navodi Marković.

Dodaje i da se teže reakcije posle primanja vakcina mogu svesti na nekoliko desetina ljudi na milion.

„Bezbednosni profili su tako dobri, skoro da nema alarma, ali skočile su neke stvari – miokarditis posle RNK vakcine, tromboza koja se javlja posle AstraZeneka. Suština je da se ti događaji javljaju posle ovih vakcina, ali nismo dokazali uzročno-posledičnu vezu, ali se češće javljaju posle ovih vakcina – od nekoliko do nekoliko desetina na milion. Teže neželjene reakcije mogu da se jave, ali je rizik izuzetno mali“, navodi Marković.

Itekako ima smisla vakcinisati decu

A na to kako komentariše da je na početku pandemije bilo uvreženo uverenje da deca ne mogu da dobiju koronu, on ističe da se pokazalo ne samo da deca oboljevaju, već i da itekako prenose virus, trenutno i masovno oboljevaju, nije uvek kod njih blagi oblik bolesti i nije tačno da deca ne umiru, stoga ističe da „itekako ima smisla vakcinisati decu“, podsetivši da je kod nas odobrena Fajzer vakcina za decu stariju od 12 godina.

Dodaje da se i kod njih, kao i kod odraslih, može javiti miokarditis posle RNK vakcine, češće kod muškaraca između 12 i 30 godina, navodeći da je u pitanju veoma blag miokarditis i ističući da je miokarditis nakon kovida drastično češći, što je sve racionalna osnova da se deca vakcinišu.

Vakcine dizajnirane na osnovu originalnog soja – nisu menjane

Kada se radi o trudnicama, Marković kaže da je za njih odobrena kod nas vakcina Fajzer i smatra da je bezbedno da je prime.

Dodaje i da je u par dana prijavljena smrt pet trudnica, posle čega je dobio bar deset upita za trudnice za vakcinaciju.

„Žao mi je što je veći pokretač strah, a ne edukacija“, navodi Marković, ali da mu je svejedno drago da se trudnice odluče na vakcinaciju.

Što se tiče bojazni mladih ljudi da vakcine izazivaju sterilitet, on kaže da je to „jedan mit, ne znam šta je bio motiv nekih ljudi da ga pokrenu, dobio je neverovatne razmere, sad je malo splasnuo“.

„Potpuno je dokumentovano da nepolodnost nije posledica vakcinacije, a kovid može da utiče na reproduktivno zdravlje“, ukazuje imunolog.

Na pitanje da li su vakcine kako su se pojavljivali novi sojevi menjane, on kaže da su sve dizajnirane na osnovu originalnog soja i nisu menjane.

Ali, dodaje, vakcine itekako dobro štite i od sada aktuelnog delta soja, za koji kaže da je „atraktivan medijski, ali mu ja ne bih pridavao neku pažnju“.

„Dok se virus lako širi, on će mutirati“, navodi Marković i apeluje na ljude da se vakcinišu i protiv gripa, koji nas je zaobišao prošle godine, ali „očekujem da nam uzvrati udarac“.

„Ako se masovno vakcinišemo, sprečavamo transmisiju“, ističe on.

Novi lekovi protiv korone – obećavaju, ali nisu zamena za vakcinu

Na pitanje šta misli o dva nova leka protiv korone koji su se pojavili, kaže da su to izgleda prvi lekovi koji obećavaju jer deluju na izazivača.

„Ti lekovi se daju u prvih pet dana od kada saznate da ste oboleli, posle nisu efikasni“, navodi on.

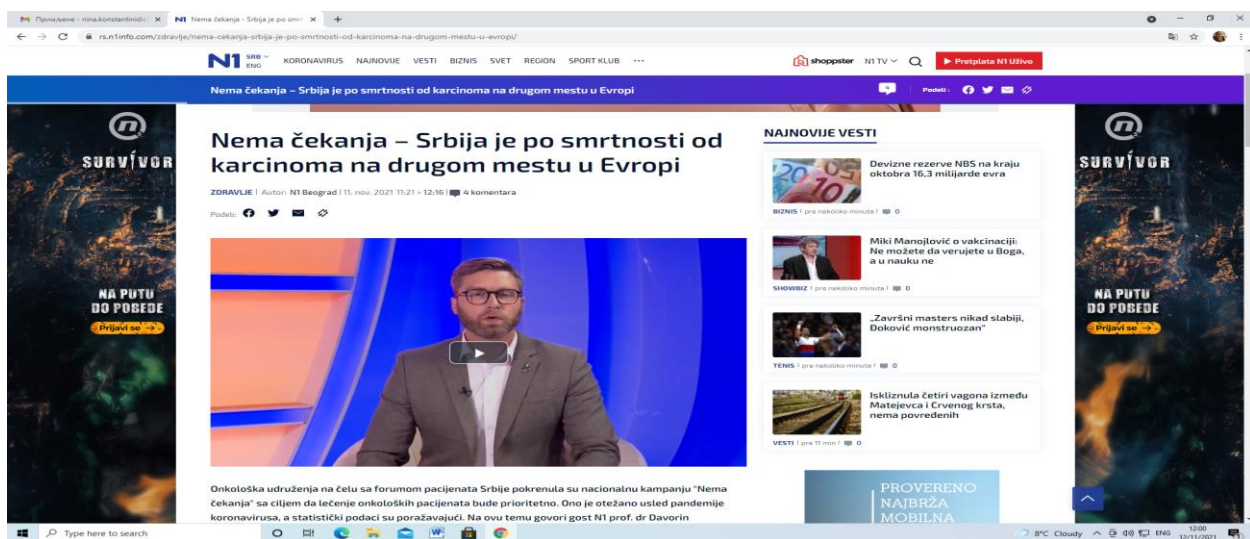
Iako mnogi koji ne žele da se vakcinišu kažu da će uzeti taj lek ako se razbole, on podseća da je jedan od njih veoma skup i košta 700 dolara, ali i upozorava da može da se zakasni sa njegovim uzimanjem i da je „bolje sprečiti nego lečiti“, kao i da će se prevashodno davati onima koji su od povećanog rizika da dobiju tešku formu bolesti.

„To je sjajan događaj u istoriji ove pandemije, ali daleko od toga da je zamena za vakcinu“, ukazuje Marković.

Dodaje i da je još jedan mit da oni koji su preležali koronu imaju bolji imunitet od onih koji su primili vakcinu, a nisu bili bolesni. Kaže da se pokazalo da se ponovno oboljevanje češće dešava kod onih koji su preležali koronu, nego kod vakcinisanih.

„Oni koji su imali koronu i vakcinisali se, naročito ako su uzeli Fajzer, dobijaju nivoe zaštite imuniteta koji je neuporediv sa bilo čim. To je najbolja stvar. Bićete u zoni veoma visoke zaštite“, ističe Marković.

Na pitanje kako tumači da se govori i o četvrtoj dozi, on kaže da je ona pogrešno interpretirana i da ne misli da ćemo svake godine dobijati vakcinu, kao i da su za četvrtu dozu kvalifikovani ljudi sa hroničnim oboljenjima.

Nema čekanja – Srbija je po smrtnosti od karcinoma na drugom mestu u Evropi

Onkološka udruženja na čelu sa forumom pacijenata Srbije pokrenula su nacionalnu kampanju "Nema čekanja" sa ciljem da lečenje onkoloških pacijenata bude prioritarno. Ono je otežano usled pandemije koronavirusa, a statistički podaci su poražavajući. Na ovu temu govori gost N1 prof. dr Davorin Radosavljević, rukovodioca Klinike za medikalnu onkologiju Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije.

Prema statističkim podacima u Srbiji godišnje od malignih bolesti oboli oko 40.000 osoba, a premine skoro 30.000. Visoka smrtnost od malignih bolesti pozicionirala je Srbiju na visoko drugo mesto u Evropi.

Prof. dr Radosavljević kaže da je Srbija na osamnaestom mestu po oboljevanju od malignih bolesti u Evropi, a na drugom po smrtnosti, i kako kaže doktor to je neprijatna statistika koja nas prati godinama.

„Sve mere koje pokušavamo da sprovedemo su da omogućimo ranu doajagnostiku, jer bi ona u kombinaciji sa optimalnim lečenjem bila recept za uspeh, zbog kog krivulje oboljevanja i smrtnosti od karcinoma danas padaju u razvijenom svetu“, kaže doktor.

„Preopterećeni smo“

„Mnogo je pacijenata, i ne prepoznaju svi pacijenti rane simptome, a često ih ni lekari ne prepoznaju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, ili se pacijenti jednostavno ne javljaju“, kaže dr Radosavljević i dodaje:

„Dostupnost sofisticirane dijagnostike je danas u onkologiji neophodna. Skeneri su standardna metoda dijagnostike kao i metode u laboratorijskoj dijagnostici kojih ima puno, uključujući i savremene metode molekularne dijagnostike. Sve to je dostupno u velikim centrima, ali mnogo manje u sekundarnim centrima“.

Kako navodi doktor, ideja postoji u stručnim udruženjima, i o tome se razgovara na Institutu za onkologiju, da je neophodna decentralizacija sistema, koja će omogućiti da velike bolnice u Srbiji, kao što su centri u Kraljevu, Valjevu, Vranju ili Zrenjaninu, kao što uspešno leče druge bolesti, preuzmu glavninu etabliranog standardnog lečenja u onkologiji. Takođe je dodao da se to može napraviti, uključujući i dijagnostiku.

Doktor smatra da „nije dovoljno imati opremu, potrebno je i znati“. U tom smislu imali bi i stručnu pomoć, to se sve može uraditi.

„Recimo, svi dolaze u Klinički centar, jer su svi upućeni, a on služi za komplikovane slučajeve, za lečenje onoga što se ne može lečiti jednostavnijim metodama u opštim bolnicama“, objašnjava doktor.

Pandemija koronavirusa i maligne bolesti

Kada je u pitanju lečenje pacijenata od malignih bolesti, doktor Radosavljević kaže da pandemija nije imala uticaj, jer se hemio terapija i radio terapija na Institutu za onkologiju sprovde u punom obimu, čak i u većem obimu nego standardno.

„Mi smo i ranije radili na ivici izdržljivosti, a sada i više od toga“, dodaje doktor.

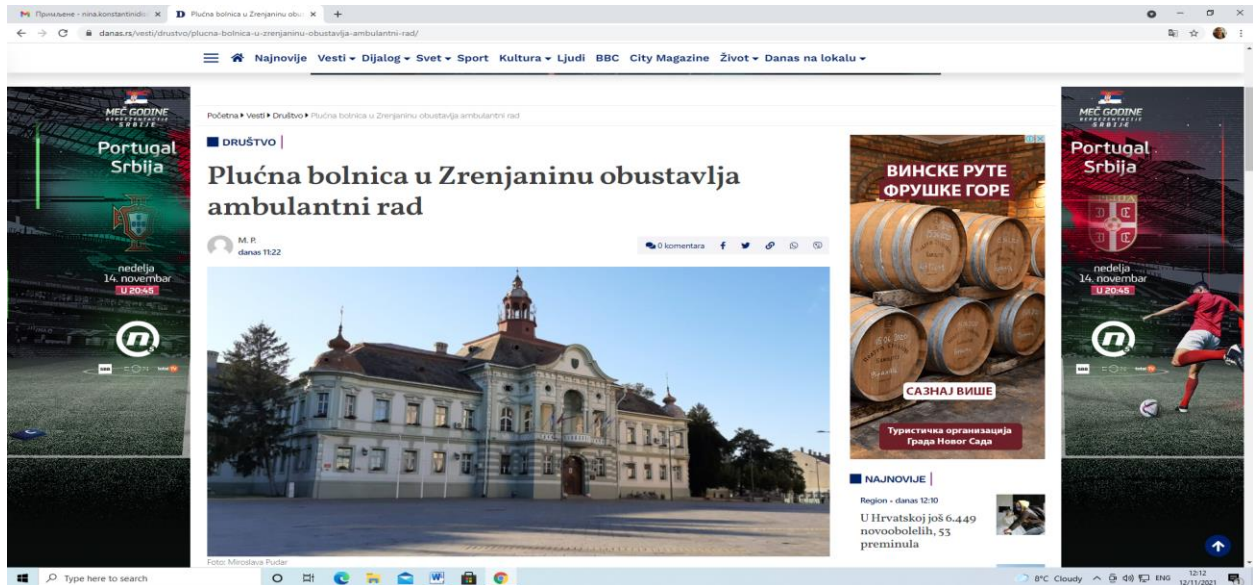
Kada je hirurgija u onkologiji u pitanju stvari stoje malo komplikovanije, jer sve zavisi od raspoloživosti centara u unutrašnjosti, navodi gost N1.

“ Ono što kasni je dijagnostika“, ističe doktor.

Kampanja „Nema čekanja“

„Kampanju su pokrenula udruženja pacijenata. Oni su svesni da dugo čekaju na dijagnostiku, ali ima i pacijenata koji sede kod kuće i ne žele da započnu dijagnostiku“, kaže doktor i dodaje da nije uvek tako jednostavno otići na dijagnostiku, jer ona nije uvek sasvim dostupna, i nije dostupna u roku kada bi to pacijent hteo.

Danas

Plućna bolnica u Zrenjaninu obustavlja ambulantni rad

Specijalna bolnica za plućne bolesti „Dr Vasa Savić“ u Zrenjaninu od ponedjeljka, 15. novembra, obustavlja rad ambulantne službe.

Kako navode u ovoj ustanovi, na ovaj korak su primorani zbog pogoršanja epidemiološke situacije u bolnici i razboljevanja osoblja.

Ambulanta će raditi samo za hitne slučajeve, upućene od strane izabranog lekara sa prioriternim uputom.

Prošle nedelje, direktor Doma zdravlja u Zrenjaninu obavestio je javnost da je u njihovoj ustanovi 65 zdravstvenih radnika obolelo od korone, od čega 21 lekar.

"ZNAM DA ĆE ME RAZAPETI NA MREŽAMA ZBOG OVOGA" Doktor Sazdanović oštro prema nevakcinisanim

KOMENTARIŠUĆI pad korona brojki, doc. dr Predrag Sazdanović, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja, kaže da moramo biti jako oprezni i da je ovo "maraton koji moramo da istrčimo kako bismo pobedili koronavirus". Ističe da nije sve u ciframa.

- Pogledajte samo relativne brojke. U zadnjih nekoliko nedelja imali smo 28 do 30 odsto novozaraženih od ukupnog broja testiranih. Jučerašnje brojke su 26 odsto. Kada se budemo spustili ispod 20 ili 15 odsto, možemo da govorimo o rezultatima - kaže dr Sazdanović za u gostovanju na TV Pinku.

Pad korona brojki, kaže on, još nema veze sa produženjem raspusta, već je reč o prvim efektima kovid propusnica.

Smatra i da vremenski period važenja kovid propusnica treba proširiti na 24 sata i uvesti ih u više objekata.

- Odlično znamo šta je pozitivna, a šta negativna diskriminacija. Negativna bi bila odlazak kod lekara sa kovid propusnicom, to bi stvarno bila diskriminatorna odluka, ali sa druge strane - ne mora da se ide u tržni centar! Znam da će me razapeti na krst na mrežama zbog ovih mojih reči, ali baš me briga! Zna se šta je bitno, a šta nije bitno - kaže dr Sazdanović.

Ocenjuje da sa optimizmom moramo da budemo oprezni jer, kad god smo se opustili, to nam se vratilo kao bumerang. Ističe da je vakcinacija važna i da pre 104 godine nije bilo diskusije da li se vakcinisati protiv tifusa ili ne.

- U medicini se odavno zna šta su epidemiološke mere, između ostalog masovna vakcinacija. Prestao sam da ubeđujem ljude više da se vakcinišu, samo ih pitam da li su vakcinisani, a oni meni odgovore pitanjem da li sam ja. Ja samo svoje kuće nisam vakcinisao, sve ostale jesam! - rekao je dr Sazdanović.